

Немања Ненадић, 03. јун 2010. године

Поверљиве набавке

Закон о јавним набавкама из 2008. допушта могућност да набавка буде поверљива када би објављивање података о томе да се купује неко добро, услуга или радови или сазнање да предмет набавке има одређене спецификације или да се набавка врши од одређеног понуђача угрозило безбедност државе и грађана.

У доба настанка афере „сателит” закон је допуштао апсолутне изузетке по предмету набавке без процене потребе поверљивости у конкретном случају. Органи СЦГ су пак имали своја посебна правила. О потпуности тих правила довољно говори то да су уопште започети преговори о набавци за коју нису постојала средства у буџету. Остаје да видимо да ли смо нешто научили и да ли би нам се могла поновити слична ствар.

Објављивање података: Скидање тајности са докумената о сателиту пет година касније очигледно је само *ad hoc* решење, резултат јавног и политичког притиска у конкретном случају. Од почетка ове године је требало да почне примена Закона о тајности података, који налаже преиспитивање свих раније стављених ознака поверљивости. Ко зна колико још се докумената о стварима које су нам непознате без оправданог разлога држи под кључем.

Одређивање поверљивости: Лепа дефиниција из Закона о набавкама је мртво слово на папиру. Наиме, у уредбама о поверљивим набавкама које спроводе Војска, Полиција и БИА и даље стоје апсолутни изузеци по врсти добара, услуга и радова. Примена таквих уредби *de facto* искључује разматрање да ли је у сваком конкретном случају тајност набавке неопходна због безбедности државе и грађана. Уставни суд је априла ове године одбацио иницијативу „Транспарентности Србија” за утврђивање незаконитости ових одредаба.

Контрола: Можемо да се надамо да су поверљиве набавке подвргнуте контроли унутар органа који их спроводе. Споља контролу би могла да обавља на основу својих овлашћења Државна ревизорска институција. И овде због малог броја ревизора можемо само да се надамо да ће ово питање доћи ускоро на разматрање.